

◆ ◆ ◆

Ө. КАРА-САЛ,
профбөлжөөүлөдүн бүдүрүлгө ажылынын болгаш ажын
телевириянын килдизинин инструктору.



Краснодар крайынын деви-
кзиринде Кара база Азоо да-
лайларнын эрим — чурттуу
улуг курорт девикилеринин
бирээси. Ол девикилерде алды
чус аныг санитарийлер, дыш-
таналык бажыныары, пансио-
наттар болгаш эске-даа эмел-
ге, кыдыкшылга черлери бар.
Чыл дургузунда ол черлерге
чеги миллион аныг совет ки-
жылар дыштанып, кыдым
эмедиин ап турар, оон аңгыда
ол черлерге даштыкыдан ту-
ристер база кээп турар. Олар-
нын хей кезин «Дагымс» аал-
чылар бажыныарын компле-

кизинге дыштанып турар. Ук
комплексин составында аны-
зы-буру 20 объект бар.

Оларнын эке-не улуу—1660
орундук 27 каат «Дагымс»
аалчылар бажыны. Ол комп-
лексин төлөселини совет
болгаш ийгелээ архитекторлар
кылган. Ол ийи чурттуу сы-
ры кыды аныкылаагызы-
биле ук комплексин, туудуу
тукан.

ЧУРУКТА: «Дагымс» аал-
чылар бажыны.
Е. ШУЛЕПОВТУН ФОТОУ.
СЭТА-нын фотохроникасы.

ХОЛ МӨГЕЗИ, КАРАК ШЕВЕРИ-БИЛЕ

(Эгеи № 237, 238 «Шынд»).
Борис Сымы-оол мурунда
улуг туудуларга участок на-
чалыктып, бригадирлер чо-
раан улуг дуржулгалыг деп
дорт сөлдөп болур кижжи бо-
ган, ам дөргө бо районну
тууду херөө өрү кедүер
дөш эки тууду-биле брига-
дирлер келген. Бистин пар-
тияныс ажал-херекте четте-
рин оюп катбай, оңче ди-
ки-биле көрүп, нинти күш-
биле ол дөргө моондакты
чайып иткен, оон орунга
тууду-биле бажыг тууду-
тарин кереди, орта бистин
идеялык киргизилеги
иетер турар. Мындг соруга
тууду, тууду участогула
«шугу» чымды каап, аскап
турар ийи дугаар бригада-
барып ажалдар күселин ол
иетеркен. Оон хүлөп алыр
дөш бригаданын эки оруче
кирер, аныа дузалаар дөш

хей-ле күштү туудурган, ол
хей барган — ийгелээ кыжы-
дырар. Бригадир Теве-
рер ажал чымды турла
шактар, харын-даа хонуктар
дөш, бегитүг практикалыг
ажыл-херектен арай чымды
калган кижжи болган.
Николаев туруп келгеш,
тууду-биле тууду-биле
— Бистин улуг туудуларын
району деп адып турар. Чоок-
ку ийи-чү чымда манайа мыш
заводун, чаа Култура бажы-
нын, гостиницанын, хей-хей
чуртталга бажыныарын тууду-
пкан бар болтай. Эрткен күс-
тен бээр оон аал ийи чурт-
таар беш бажынын тууду-
бердиныс. Ол дөргө багы
эвес ажалыныс кереди-дир.
Моон сонгар-даа хей-хей
дүш шыдаар бис. Ам борта
эки биле бакты кыжылаш-
тыр сөглөргө мындыг-дыр.
Теве-рер бригаданыс черле

бистин бурунгар хере бастыр-
бас болду, бистин кижжи болуп
чымдыла-дыр. Мен баш на-
чалык каттыгар эси-
Теве-рер орунга эш Сымы-
оолду бригадирге кирер-
— Ам началык эске-бир ай-
тыргыже киринкен:
— Ош Сымы-оол чүе чу-
гаалаар мен деп ор, эштер,
дыкынаттар бис бе?
Сымы-оол оожум туруп
келген. Кижинин боламы д-
лим, кедүрүтүшкүнтүг, са-
гым-сетилин ханы, мынаныс
тууду болган тууду, оон кара-
тар улам кыска болгаш бу-
трелдиг чырып турган.
Мен бо дөшөвирин ий-
жерер чүе-биле кылдыган
бодук чүе, оону Илья Пет-
рович көргөн, билар кыжи-
— Уткаын чуталай каа-

мырнын оралдаштын. Бо-
лаарымга черле ажал-
дарым боор. Камалда ай-
тырым дөргө бегитүг улус
ажыл-агындаа оога черин
элетер турар болгай, эштер.
Сымы-оолду ук чуталаан
дынаан, диктисеес Попов
бизин алгыра маалка.
(Сымы-оолду эске брига-
даже шилчир дөш оон ба-
жыга орта кирбон хере).
— Силд кижинини үткен,
кирген фактуралын хынаан
сен бе, Серенович?
— Мурунда улусчу конт-
рольдар хынап турган бис,
сөмүгү үеке чедир хынатты-
мазын шын чүе — деп, ха-
рымын Попов база досту-
мээн.
— Ол дүр контрольдар,
кошкылар силер! Оон
башна тууду, шил чүе бу-
турду, цемент ханы чүе ча-
рыла, кадал чүе төштү бо-
рыла? Когарал турар-дыр бис
— кычулду-де!..

А. НУГУРАК.
(Улааткы).

КИНО КӨРҮЛДЕЗИ

Сүт-Хөл району киночектикал чоңга кино көргүзгөр пла-
нын оонаалык докталаал ажыр күсөдүн турар. Район-
да тос турум кино чоңуну соңуургалдык барыдаалап,
аныз-бүрү темаларыг урай-чечен болгаш эске-даа кино-
ларын көргүзүп турар.

Нинти район үшкү кварталда кино көргүзгөрнин пла-
нын 150 үш күсөткен. Ажал-херекте бердинген, кызы-
мак ажалдан турар кинохемантер бисте хей. Район те-
вууну Култура бажынында кинохемантер Ош Олар, Баян-
Талаа Дымкай Ховалыг, Бора-Тайгала Иван Олар үшкү
кварталдын планнаын чедикшигит күсөткенген.

О. БОРАШ.

ЧАРЫШТЫГ

Кызыл-Макалытын № 2 школарынын интернадында
уруталга бүгү байдал таарымчалыг. Бо өөредилге чыл-
дыа мыла сенен ажыг уруг чурттап турар. Өөредилге чыл-
дыа итеренетти эки белеккен. Мында өкүстер база
чурттап турарлар.

Узун дөшөм коридорда аныз-бүрү студияларын тургу-
сун. Урутал тускай өөредилге бот-кычкыл кылмы турарлар.
Кызыл-Макалыт бажылар оларга дузалаан, хантаарлар
турарлар.

Тус-тус өөредилге аралында эки өөредилге, сагылга-чурум,
арыг-шевер чорук дөш карыштыг организастаан. Урутал
хосту шактарын база солун эрттирер, спортка, темалыг
кежээлерге киржип келгенер.

Б. БАГЫТ-ООЛ.

Барыш-Хемчик район.

Култура болгаш амыдырал

АЖЫКТЫГ, СОЛУНКЫЛДЫР

бырларын кылып, викторина-
ларын организастаан келген.
Чоокта чаа «Айыламыг эн-
иктер» деп кинога кинохем-
антерин организастаан. Аныа
школанын үстүк классча-
рын, аныктар ийгелкейгит ка-
рышкенер.

Көдөз библиотекка (эргеле-
чиз Улыаа Иргит) номчу-
лар-биле ажалды таарым-
чир тургускан. Чон орутууга
политмассалыг ажалга ийе-
кейгит киржип, ном прокат-
лаан экижиктен. Көдөз би-
блиотекка үш чүе ажыг ном-
чуку бар. Беш кезек черле
кежер библиотеканы органи-
застан. «Арага шипсе чорук»
амыдыралдыг ийгелдиз» деп
булууну дөргөн эки. Ам ула-
зы С. Суруй-оолду «Кижини
намдары» деп номунга
номчулга конференциянын эр-
тирер. Аныа белектели чору-

дуп турар.
Кызыл-Хая көдөз Култура
бажыныга чоокта чаа «Ала-
дын күс» деп темалыг кежээ-
нин эрттирген. Кежэин көдөз
Совет, садыг, почта ажалда-
кылар эрттиргенер. Кежээге
аныз-бүрү аттракционнар,
оюннар хей болган. Кежэин
утка-шымарыг кылдыр орта-
кыштаан аныа келгенерин
иш-айт кирип турган. Аныа
аныктар-даа, үлүг улус-даа
хей келген. Кымы-даа аныа
идеялынын көргүскөн.

Арага шипсе ажал-иш-даа
булууну, кылдыктар, кижини-
лерин арыш-шырай-даа сер-
гек, кеткен хези-даа силгит,
чараштыр деп, кежээге кел-
генер сетил ханы чуталаа-
жып турганар. Хостуг шак-
тарын мынчалар солун эр-
тирер кымы-даа ажыкты.
Көдөзүн култура ажал-

дыкылар боттарынын ажал-
херектеринин дугайын чутал-
лажып турар, даразында зо-
музал кыжылг. Боталарын
база айтп турарлар. Спорт
ажылын организастаарында
мыда байдал кончү багай.
Школа-даа, совхозта-даа
тускай спорт залы чок. Чыны
волейбол, баскетбол ойнаар,
кыжын — конькилер. Салгы-
ларга спорт херекселери кел-
бес. Бүдүн спорткуг келгенер
бизин көргөс — удуштуу зо-
музал кыжыл болган. Ол бү-
гүнү район төүндөп сура-
лаан-даа херээ чок.

Черле мычаш ырак-такта
турар районну курткычла-
рыга дузалап көргүзгөр ре-
спубликанын спорт болгаш
култура албан черлеринин
ууртукчуларындыг легетти-
нин турар-дыр.

Л. ОНДАР.

БОТ-БАШКАРЫЛГА ХУНУ

Ол хүлүг Башкымыл хү-
нүгө тураскалп. Бөрү-Дог
школанын баштайгы бажы-
ларын бирээси А. Б. Мак-
сыр солун сактымшынын
кылган.

Урутал боттарынын белек-
көзүн алы-чөм-биле бажы-
ларын, аалчыларын хүлү-
дүс. Башкыларын чагыла-
рын баугаар коңертти уру-
тал көргүскөн.

Т. САНАА.

Тес-Хем район.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ОКТАБРЬ

15. Вторник

БИРГИ ПРОГРАММА

МОСКВАДАН

8.00 — «Уе». 8.40 — Эрте-
ги гимнастика. 8.55 — Мульти-
фильмдер. 9.25 — «Синария
и пастух». Уран-чечен фильм.
10.50 — Е. Кисинин болгаш
Москванын күрүне филармо-
нияныс уагеринг симфония
оркестринин концерти.
11.35—11.40 — Мелдээр. 14.15
— Мелдээр. 14.35 — Док.
фильмдер: «Нуделов иш-
а». «Восмой б». «Кем быт».
15.15 — ССРЭ-нин улустун
аралыа композитор М. За-
рицын. Ригадаа дамчыдыла.
15.50 — «Дирит еостернин
алянашкы». М. Ю. Лермон-
товтун лирикасы. 16.30 —
«Буратинонун дөргөткөс».
17.00 — ГФР-нин телеви-
зиезинин программалы. 18.00
— Ленинград хоорайнын аас
чогала асанамбыл мрлар.
18.20 — «Чертенко № 13».
Мультифильм. Док. телефильм.
18.45 — Бөгүн делегиле.
19.00 — «Вистин салымы».
19.30 — «Друта». Уран-
чечен телефильм. 21.00 — Док.
фильмдер: «Айрыктар аны-
кышкылар» шилчирлер.
Чокиун хергелээ барааныарын
бүдүрүлгенин хөгүл-
дөзүн дугайында. 23.15 —
23.35 — Бөгүн делегиле.

ИЙГИ ПРОГРАММА

МОСКВАДАН

8.00 — Эртеги гимнасти-
ка. 8.15 — Ишн союзника в
природо. Эрте-непердиг
фильм. 8.35: 9.35 — Төгүг. 5
класс. Бурунгу Египетте.
9.05: 13.05 — Француз дыл.
10.50 — ПТУ сургууларында.
Эстетиктиг кижиниинде.
Күп-ажадым болгаш бүдү-
рүлгенин културалы. 10.35:
11.40 — Физика. 7-класс. Бу-
дүмелдерин бир байдалда
эске байлаче шилчир.
11.20 — Шыдыраа школа.
11.30 — «Уникальные высо-
копродуктивные процессы».
Эрте-непердиг фильм.
12.05 — Нинти биология. 10
класс. Дирит клетканын ха-
нымында. 12.35 — Совет чу-
рулга-уран чүдү. 20—30 чыл-
дарда совет нейлаж уран чу-
рулга. 13.35 — Төгүгүнү
арыныар. Салтымшынар.
14.20 — С. Я. Маршак. Ча-
галдарынын арынырында.
15.10 — 15.15 — Мелдээр.
18.00 — Мелдээр.

КЫЗЫЛДАН

18.20 — «Соңуурктарга».

Хлебтин үезинин дугайында
чугаа. «Тараажым» деп
операциянын кижикчилери-
биле ужуражыла. 18.45 —
Уруталга фильм. 19.00 —
«Азия төү». Программала:
«Сүт-Хөл районууда партия-
нын политикал болгаш эко-
номиктиг өөредилгенин чо-
рун турары». СЭКП райкомун
улуг пропалага болгаш агит-
зация кылдынын эргелекчи-
зи М. Л. Сава киржип.
«Чарынган суур». Кызыл
районун улус депутаттары
нын Терилг-Хая көдөз Со-
везинин күсөткен комитетинин
даргазы Т. В. Зинкин да-
мчыдылаа киржип. Мелдээр.
19.30 — Телемелдээр. 19.40
— «Амырал-чуртталга»
арага шипсе чорукту бад-
каар. СЭКП обкомунун чу-
раттары Д. К. Ооржактын се-
гула. 19.50 — Чарлалдар,
рекламалар.

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Болоттаа ли-
пы». Мультифильм. 20.15 — Ку-
ртинин Топ концерт залына
«Оризон» ансамблдин оюн
коргузугу. 20.50 — «Персияла
деревяная скульптура». Док.
теелефильм. 21.00 — «Уе».
21.35 — «Тилчекчилер». Фро-
нугу өнүктүрүн кылуу. Да-
йынч болгаш Күп-ажадым
Алар орденнерини эдилекчи-
леринин ужуражышынын.
22.50—01.00 — Хоккей тала-
зы-биле ССРЭ-нин чемпион-
алы. «Динамо» (Москва). — ЦСКА.

КЫЗЫЛДАН

18.15 — Орус дыл. 1-
тур бис. Национал школалар-
нын 3-ку класканын өөреник-
чилеринге телешкола. 18.30 —
Уруталга фильм. 18.50 —
Телемелдээр. 19.00 — «Азия
төү». Программала: «Соци-
алист чарыштын хүн дем-
делгел». «Снег мурунун
эчтөөнде» Бай-Тайганын
ажыл-ишчилери. Райкусу-
ком даргазы В. Х. Суге-Ма-
дырмыч чугады. Мелдээр.
19.30 — Киножурнал. 19.40
— Делегет байдалын дуга-
йында белек. 19.50 — Ча-
рлалдар, рекламалар.

КЫЗЫЛДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-
гет байдалын допчуламы».
20.50 — «Такая добрая ве-
лен». Эрте-непердиг филь-
м. 21.00 — «Уе». 21.30 —
«Угошай рабиной». Фильм-
концерт. 22.35 — «Жизна де-
рева душа». Док. телефильм.
23.00—00.45 — Футбол тала-
зы-биле делегет чемпион-
алыны шилдиге ойнаары.
ССРЭ-нин шилдиге команда-
зы — Ирландиянын шил-
диге командасы.

КЫЗЫЛДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-
гет байдалын допчуламы».
20.50 — «Такая добрая ве-
лен». Эрте-непердиг филь-
м. 21.00 — «Уе». 21.30 —
«Угошай рабиной». Фильм-
концерт. 22.35 — «Жизна де-
рева душа». Док. телефильм.
23.00—00.45 — Футбол тала-
зы-биле делегет чемпион-
алыны шилдиге ойнаары.
ССРЭ-нин шилдиге команда-
зы — Ирландиянын шил-
диге командасы.

КЫЗЫЛДАН

18.20 — «Соңуурктарга».

мастерлерини койкертти. Ки-
евтен дамчыдыла. 22.45 —
23.00 — Бөгүн делегиле.

ИЙГИ ПРОГРАММА

МОСКВАДАН

8.00 — Эртеги гимнасти-
ка. 8.15 — «Свети огонек».
Док. телефильм. 8.35: 9.35 —
География. 7 класс. ССРЭ-
нин геологтук тургузуу бол-
гаш казыг тывар байланта-
ры. 9.05: 13.00 — Немец аял.
10.50 — ПТУ сургууларын.
Астрономия. Ай. 10.35: 11.40
— Нинти биология. 9 класс.
Хевирлерин критерийлери
болгаш тургузуу. 11.05 — «Ө-
бүлө болгаш школа». Теле-
журнал. 12.10 — Ботаника.
6 класс. Нарын чечеткелер.
12.30 — ПТУ сургууларын.
Эстетиктиг кижиниинде.
Күп-ажадым болгаш бүдү-
рүлгенин културалы. 13.30 —
Школачыларга физиология
болгаш гигиена дугайында.
Халдарымыз аарылга-биле
демекс. 14.00 — «На Ураль-
ском севере». Эрте-непердиг
фильм. 14.10 — Драма-
тургия болгаш театр. В. Ро-
сов болгаш оон маалыра-
ры. 15.10—15.15 — Мелдээр.
18.00 — Мелдээр.

КЫЗЫЛДАН

18.15 — Орус дыл. 1-
тур бис. Национал школалар-
нын 3-ку класканын өөреник-
чилеринге телешкола. 18.30 —
Уруталга фильм. 18.50 —
Телемелдээр. 19.00 — «Азия
төү». Программала: «Соци-
алист чарыштын хүн дем-
делгел». «Снег мурунун
эчтөөнде» Бай-Тайганын
ажыл-ишчилери. Райкусу-
ком даргазы В. Х. Суге-Ма-
дырмыч чугады. Мелдээр.
19.30 — Киножурнал. 19.40
— Делегет байдалын дуга-
йында белек. 19.50 — Ча-
рлалдар, рекламалар.

КЫЗЫЛДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-
гет байдалын допчуламы».
20.50 — «Такая добрая ве-
лен». Эрте-непердиг филь-
м. 21.00 — «Уе». 21.30 —
«Угошай рабиной». Фильм-
концерт. 22.35 — «Жизна де-
рева душа». Док. телефильм.
23.00—00.45 — Футбол тала-
зы-биле делегет чемпион-
алыны шилдиге ойнаары.
ССРЭ-нин шилдиге команда-
зы — Ирландиянын шил-
диге командасы.

КЫЗЫЛДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-
гет байдалын допчуламы».
20.50 — «Такая добрая ве-
лен». Эрте-непердиг филь-
м. 21.00 — «Уе». 21.30 —
«Угошай рабиной». Фильм-
концерт. 22.35 — «Жизна де-
рева душа». Док. телефильм.
23.00—00.45 — Футбол тала-
зы-биле делегет чемпион-
алыны шилдиге ойнаары.
ССРЭ-нин шилдиге команда-
зы — Ирландиянын шил-
диге командасы.

КЫЗЫЛДАН

18.20 — «Соңуурктарга».

нун плазма физиказынын сал-
дырмын директору В. В. Ка-
домцов-биле школаларын
ужуражышынын. 16.10 —
Миллионнарын денкини
университети. «Ийи делегет
— ийи политика». 16.40 —
Калмык АССР-нин мр бол-
гаш ташынны «Тюльпан»
күрүне ансамблинин концер-
ти. 17.10 — «Тайбын болгаш
анжияктар». 17.45 — Бир эс-
намыз болукасыз. 18.00 —
Футбол талазы-биле делегет
чемпионанын шилдиге
оюнаары. ССРЭ-нин шил-
диге командазы — Ирландия-
нын шилдиге командазы.
Чансарда (18.45) — Бөгүн де-
легиле. 19.45 — «Оттук орун-
га». Кинороман. «Борюшай-
сы Турнестан». Уран-чечен
фильм. 2-ги кезээ. 21.00 —
«Уе». 21.35 — «Документа-
лыг экран». 22.35 — Москва
областын Рамесин хоорайнын
Култура бажынынын «Са-
турн» үрер хөгжүм оркестри-
ни концерти. 22.45—23.05 —
Бөгүн делегиле.

ИЙГИ ПРОГРАММА

МОСКВАДАН

8.00 — Эртеги гимнасти-
ка. 8.15 — «Орлята». Док. те-
лефильм. 8.35: 9.40 — М. Ю.
Лермонтов атындагы. 7
класс. 9.10: 12.40 — Ишн
дыл. 10.15 — «Владимир
Эрте-непердиг фильм.
10.35: 11.40 — И. С. Турге-
нев. «Аалары болгаш уру-
лар». 9 класс. 11.05 — «Бой-
дуз эртеми» деп дамчыды-
ланын почтамы. 12.10 — Ге-
ография. 6 класс. Савананын
үмүзү болгаш динг амытан-
ны. 13.10 — «Не забудь».
Станция «Луговая». Уран-
чечен фильм. 14.30 — В. Овеч-
кин. Чогаалдарын арыны-
рында. 15.15—15.20 — Ме-
лдээр. 18.00 — Мелдээр.

КЫЗЫЛДАН

18.15 — «Поет Ермен Сер-
кебис» фильм-концерт. 18.45
— «Сексу» фильм: амыг
байдал болгаш ооругалары.
Дамчыдыла. 19.15 — «Азия
төү». Программала: Октябрь
20 — Аш-чөм улетүрүгүн
ажылдакчыларын хити.
Мелдээр. 19.45 — Телемел-
дээр. 19.55 — Чарлалдар.
20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-
гет байдалын допчуламы».
20.50 — «Такая добрая ве-
лен». Эрте-непердиг филь-
м. 21.00 — «Уе». 21.30 —
«Угошай рабиной». Фильм-
концерт. 22.35 — «Жизна де-
рева душа». Док. телефильм.
23.00—00.45 — Футбол тала-
зы-биле делегет чемпион-
алыны шилдиге ойнаары.
ССРЭ-нин шилдиге команда-
зы — Ирландиянын шил-
диге командасы.

КЫЗЫЛДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-
гет байдалын допчуламы».
20.50 — «Такая добрая ве-
лен». Эрте-непердиг филь-
м. 21.00 — «Уе». 21.30 —
«Угошай рабиной». Фильм-
концерт. 22.35 — «Жизна де-
рева душа». Док. телефильм.
23.00—00.45 — Футбол тала-
зы-биле делегет чемпион-
алыны шилдиге ойнаары.
ССРЭ-нин шилдиге команда-
зы — Ирландиянын шил-
диге командасы.

КЫЗЫЛДАН

20.00 — «Тамчыктыг уду-
лар, чаштар!», «Два клена».
Мультифильм. 20.15 — «Дел-